

ΦΥΣΙΚΗ 1

Η φυσική είναι η μάμα¹ των μαθηματικών. Τα μαθηματικά είναι μέθοδος κατανόησης του κόσμου που ζούμε.

Οι πρωτόγονοι άνθρωποι επινόησαν τους αριθμούς:

Αριθμοί: Πόσες αρκούδες με κυνηγάνε; (ακέραιοι)

Πόσο νερό μπορούμε να κουβαλήσουμε στη σπηλιά; (πραγματικοί)

Εμβαδόν (Αίγυπτος, πλημμυρές Νείλου)
ογκομέτρα

Η συνέχεια είναι γνωστή...
μέχρι που φτάνουμε στο Newton:
που επινόησε την παράγωγο.

Η παράγωγος δημιουργήθηκε για να οριστεί η ταχύτητα! ← φυσ.

κλπ. κλπ.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ

→ χρησιμοποιούνται από τη Φυσική
για να κατανοήσουμε τον κόσμο

για να κατανοήσουμε αν έχουμε
σύρω μας.

Ευκλείδειος χώρος

- 1 Διάσταση $\mathbb{R}$
- 2 $\mathbb{R}^2$
- 3 $\mathbb{R}^3$

Μαθηματικό Μοντέλο του
φυσικού χώρου.

Ένα πιο «εξελιγμένο» μοντέλο:

Χωρόχρονος (Einstein)

Καμπύλιτη τετραδιάστατη
επιφάνεια μέσα σε «κάτι»
με ακόμα περισσότερες διαστάσεις

Πολύ δύσκολο μοντέλο!!
(μαθηματικά)

αυτό θα πάρω!

Μοντέλα φυσικών σωμάτων.

Υλικό σημείο

ΥΣ

σημείο (με μηδενικές διαστάσεις)
με θετική μάζα.

(μπορεί να είναι άτομο, πρόδηλο
άνθρωπος, παζόβουνο, πλανήτης...)
το μοντέλο δεν είναι ποτέ
ακριβές.

Στερεό Σώμα

(σφαίρα, κύβινδρος,
δεν κενύμενο πατάκοειδές)
με θετικές διαστάσεις και όγκο
δεν αχάϊζει σχήμα αλλα
κινείται και **περιστρέφεται**.

Παραμορφώσιμο Σώμα

ο.π. αλλα παραμορφώνεται...
ΜΘΥ

ΚΙΝΗΣΗ ΣΕ 1Δ

Κινητό: **ΥΣ** (υλικό σημείο).

$\left. \begin{array}{l} \text{θέση } x \in \mathbb{R} \\ \text{χρόνος } t \in \mathbb{R} \end{array} \right\} x = x(t)$

Η θέση κινητού είναι συνάρτηση
του χρόνου $x: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$

Χρονικό διάστημα

$$t \in [t_0, t_1] \subset \mathbb{R}$$

n'

$$t \in [t_0, \infty) \subset \mathbb{R}$$

n'

$$t \in \mathbb{R}$$

Συνάρτηση θέσης $x: [t_0, t_1] \rightarrow \mathbb{R}$
(μαθηματικό μοντέλο) $x = x(t)$.

Παραδείγματα:

1) Στάση

$$x(t) = x_0 = \text{σταθ.} \in \mathbb{R} \quad \forall t \in \mathbb{R}$$

2) Ομαλή Κίνηση

$$x(t) = vt, \quad v = \text{σταθ.} \in \mathbb{R}$$

v σταθερή ταχύτητα

$$\Delta \text{ημιωτικό: } v = x/t$$

3) Γενίκευση:

$$x(t) = x_0 + v_0 t$$

$$x_0 = \text{σταθ.}, \quad v_0 = \text{σταθ.}$$

$$x_0 = x(0) \quad \text{αρχική θέση}$$

v_0 σταθερή ταχύτητα

4) Ομαλά Μεταβαλλόμενη Ταχύτητα

$$x(t) = x_0 + v_0 t + \frac{a t^2}{2}$$

αρχική
θέση

αρχική
ταχύτητα

(☆)

$a \leftarrow$ σταθερή επιταχυνση

ΣΧΟΛΙΟ θυμάστε την πρώτη φορά που είδατε την (☆);
Εγώ δεν καταλάβαινα τίποτα!

Από πού έρχεται;

Ερώτηση

Τι ιδιότητες θέλω να έχει η
συνάρτηση θέσης $x(t)$;

Θέλω $x \in C(\mathbb{R})$

(η θέση συνεχώς συνάρτηση
του χρόνου)

ΟΧΙ ΤΗΛΕΜΕΤΑΦΟΡΑ!

Θέλω $x \in C^1(\mathbb{R})$ παραγωγίσιμη
συνάρτηση τχ χρόνου t προσοχή!

Ορισμός !!!

Ταχύτητα στο

Χρόσο $t \in \mathbb{K}$ ορίζεται η

$$v(t) = \frac{dx(t)}{dt} = x'(t) = \dot{x}(t)$$

δηλ. ο ρυθμός μεταβολής της θέσης.

Σχόλιο: Αν θέσω να περιγράψω κρούσεις καλό είναι να επιτρέπω ανενεχι ταχύτητα δηλ. $x(t)$ **οχι** **παιζου παραγωγισιμη!**

Παραδείγμα: Αν $x(t)$ δίνεται από την $(\star)$

$$x(t) = x_0 + v_0 t + at^2/2$$

$$\text{έχω } v(t) = \frac{dx}{dt}(t) = 0 + v_0 + at$$

$$v(t) = v_0 + at, \quad t \geq 0,$$

δηλ. $v(t)$ αυξάνεται γραμμικά και $v(0) = v_0$

Συνήθως (για λόγους που έχουν να κάνουν με τους Νόμους του Νεύτωνα, βλ. παρακάτω) υποθέτουμε ότι

$$x \in C^2(\mathbb{R})$$

Ορισμός !!! Επιταχυνση

ορίζεται ο ρυθμός μετα
της ταχύτητας.

$$a(t) = \frac{dV(t)}{dt} = \frac{d^2}{dt^2} x(t) = \ddot{x}(t)$$

Παραδείγματα $\textcircled{\text{O}}$ ποτε συν

(☆) $\epsilon x \omega$

$$a(t) = \frac{d^2}{dt^2} x(t) = \frac{d}{dt} (V_0 + at) = a$$

$$a(t) = a = \text{σταθ.}$$

Ερώτηση:

Είναι όμως η (☆) η πιο
γενική μορφή κίνησης με
σταθερή επιτάχυνση;